

15 juni 2004

Hof van Cassatie van België

Arrest

I.

1.

2.

eisers, beklaagden,

tegen

GEWESTELIJK STEDENBOUWKUNDIG INSPECTEUR, bevoegd voor
het grondgebied van de provincie met zetel te

verweerder, eiser tot herstel,

ter terechtzitting bijgestaan door Mr. , advocaat bij de balie te
, voor Mr. , advocaat bij de balie te

II.

15 juni 2004

GEWESTELIJK STEDENBOUWKUNDIG INSPECTEUR, bevoegd voor
het grondgebied van de provincie reeds vermeld,

eiser, eiser tot herstel,

met als raadsman Mr. , advocaat bij de balie te

ter terechtzitting bijgestaan door Mr. , advocaat bij de balie te

tegen

1. ., reeds vermeld,

2. reeds vermeld,

verweerders, beklaagden,

met als raadslieden Mr. en Mr. , advocaten bij de
balie te

I. Bestreden beslissing

De cassatieberoepen zijn gericht tegen het arrest, op 2 januari 2004 gewezen door het Hof van Beroep te Gent, correctionele kamer.

II. Rechtspleging voor het Hof

Raadsheer heeft verslag uitgebracht.

Advocaat-generaal heeft geconcludeerd.

III. Cassatiemiddelen

De eiser sub II stelt in een memorie een middel voor. Die memorie is aan dit arrest gehecht en maakt daarvan deel uit.

De eisers sub I stellen geen middel voor.

IV. Beslissing van het Hof

A. Ontvankelijkheid van het cassatieberoep van de eiser sub II

Overwegende dat het cassatieberoep, in zoverre het gericht is tegen de beslissing op de strafvordering die eiser niet kan grieven, bij gebrek aan belang niet ontvankelijk is;

B. Onderzoek van het middel

1. Eerste onderdeel

Overwegende dat het onderdeel aanvoert dat de appèlrechters, door artikel 149, § 1, eerste lid, Stedenbouwdecreet 1999, zoals gewijzigd bij artikel 8, 1°, van het decreet van 4 juni 2003, uit te leggen in die zin dat de feitenrechter voortaan de bevoegdheid heeft om ook buiten het geval van kennelijke onredelijkheid de opportuniteit van de herstellvordering te beoordelen, onder meer “*de fundamentele beginselen die de verhouding regelen tussen de administratie en de rechtscolleges verhinderen*”, miskennen;

Overwegende dat het Hof bevoegd is na te gaan of de feitenrechter, bij de uitlegging van de wettelijke bepalingen, niet de Grondwet heeft geschonden;

Overwegende dat artikel 149, § 1, eerste lid, Stedenbouwdecreet 1999, zoals gewijzigd, bepaalt: “*Naast de straf kan de rechtbank bevelen de plaats in de oorspronkelijke toestand te herstellen of het strijdige gebruik te staken, en/of bouw- of aanpassingswerken uit te voeren en/of een geldsom te betalen gelijk aan de meerwaarde die het goed door het misdrijf heeft verkregen (...)*”;

Overwegende dat deze bepaling moet worden gelezen in de context van artikel 159 Grondwet, krachtens hetwelk de hoven en rechtbanken geen gevolg geven aan de bestuurshandelingen die niet met de wetten overeenstemmen;

Dat krachtens die laatste bepaling, het tot de bevoegdheid van de rechter behoort om de vordering bedoeld in artikel 149 Stedenbouwdecreet op haar externe en interne wettigheid te toetsen en te onderzoeken of ze strookt met de wet dan wel of ze op machtsoverschrijding of machtsafwendings berust;

15 juni 2004

Dat meer bepaald de rechter moet nagaan of de beslissing van het bevoegde bestuur om een bepaalde herstelmaatregel te vorderen, uitsluitend met het oog op de goede ruimtelijke ordening is genomen;

Dat mocht blijken dat de vordering van de overheid steunt op motieven die vreemd zijn aan de ruimtelijke ordening of op een opvatting van de goede ruimtelijke ordening die kennelijk onredelijk is, de rechter deze vordering zonder gevolg moet laten;

Dat het hem evenwel niet behoort de opportuniteit van de gevorderde maatregel te beoordelen;

Overwegende dat de appèlrechters, naast de motivering die het onderdeel aanhaalt, ook vaststellen dat *“samen beschouwd (...) deze gegevens mee(brengen) dat de herstellvordering als – overigens kennelijk – onredelijk moet worden bestempeld; zij (...) mee(brengen) dat het voordeel voor de goede ruimtelijke ordening door het herstel geenszins opweegt tegen de last die daaruit voor de beide (verweerders) voortvloeit”*;

Overwegende dat de appèlrechters aldus niet de opportuniteit van de herstellvordering beoordelen maar die vordering op haar wettigheid toetsen waarbij zij vaststellen dat de gevorderde maatregel van herstel in de vorige staat in geen geval is te verantwoorden door de vereisten van een goede ruimtelijke ordening;

Overwegende dat het onderdeel dat voor het overige geheel ervan uitgaat dat de appèlrechters uitsluitend de opportuniteit van de herstellvordering beoordelen, geen verder antwoord behoeft;

Dat het onderdeel niet kan worden aangenomen;

2. Tweede onderdeel

Overwegende dat het onderdeel het Hof verzoekt om, indien het zou oordelen dat het bedoelde artikel 149, § 1, eerste lid, Stedenbouwdecreet, de feitenrechter zou toelaten ook de opportuniteit van de herstellvordering te beoordelen, twee prejudiciële vragen te stellen aan het Arbitragehof;

15 juni 2004

Dat zoals blijkt uit het antwoord op het eerste onderdeel, het Hof deze uitlegging van het decreet niet bijtreedt, zodat de vragen niet moeten worden gesteld;

C. Ambtshalve onderzoek van de beslissing op de strafvordering

Overwegende dat de substantiële of op straffe van nietigheid voorgeschreven rechtsvormen in acht zijn genomen en de beslissing overeenkomstig de wet is geweest;

OM DIE REDENEN,

HET HOF,

Verwerpt de cassatieberoepen;

Veroordeelt de eisers in de kosten.

Gezegde kosten begroot in het geheel op de som van tweehonderd achtentachtig euro vierennegentig cent, waarvan 1. op het cassatieberoep van
.: tweënzestig euro eenendertig cent verschuldigd en 2. op het cassatieberoep van de Gewestelijk Stedenbouwkundig inspecteur van de provincie : negenentwintig euro eenendertig cent verschuldigd en honderd zevenennegentig euro tweeëndertig cent door eiser betaald.

Aldus geoordeeld door het Hof van Cassatie, tweede kamer, te Brussel, door , afdelingsvoorzitter, en de raadsheren , , en uitgesproken in openbare terechtzitting van vijftien juni tweeduizend en vier, door afdelingsvoorzitter , in aanwezigheid van advocaat-generaal , met bijstand van eerstaanwezend adjunct-griffier .